

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра перекладу

ЗАТВЕРДЖЕНО
в.о.завідувача кафедри

Галушко Т.В.

«31» серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Основи міжкультурної комунікації»

Галузь знань ..... 03 Гуманітарні науки
Спеціальність ..... 035 Філологія
Освітній рівень..... Перший (бакалаврський)

Статус ..... вибіркова
Загальний обсяг ..... 4 кредити ЄКТС (120 годин)
Форма підсумкового контролю ..... Диференційований залік
Термін викладання ..... 7-й семестр
Мова викладання ..... англійська

Викладач: доцент Введенська Тетяна Юріївна

Пролонговано: на 2023/2024 н.р. Висоцька Т.М. «31»08 2023р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 2024/2025 н.р. Висоцька Т.М. «30»08 2024р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи міжкультурної комунікації» для бакалаврів освітньо-професійної програми «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» спеціальності 035 «Філологія» / Нац. тех. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. перекладу. Дніпро, 2022. 16 с.

Розробник:

– Введенська Т.Ю. – професор кафедри перекладу Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»

Робоча програма регламентує:

- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- зміст навчальної дисципліни, сформований за критерієм «дисциплінарні результати навчання»;
- розподіл обсягу дисципліни за видами навчальних занять;
- узагальнені засоби діагностики рівня сформованості компетентностей;
- критерії та процедури оцінювання навчальних досягнень здобувачів за дисципліною;
- склад комплексу навчально-методичного забезпечення дисципліни.

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	4
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	6
6.1 Шкали	7
6.2 Засоби та процедури	8
6.3 Критерії.....	9
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	9
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІ	14

1. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – вивчити класичні дослідження в міжкультурній комунікації, знати її основні поняття, категорії та робочі терміни, вміти класифікувати психологічні вимірювання культур та користуватись основними методами дослідження для вирішення проблем в крос-культурній комунікації.

2. ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
шифр ДРН	зміст
ДРН 1	використовувати іноземну мову для організації ефективної міжкультурної комунікації;
ДРН 2	володіти комунікативними стратегіями, тактиками, риторичними, стилістичними і мовними нормами і прийомами, прийнятими в різних сферах комунікації;
ДРН 3	використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя;
ДРН 4	володіти країнознавчою та фактологічною інформацією про культуру країни мови, у тому числі соціокультурною картиною цього суспільства; вміти розпізнавати елементи “напруження” (гострі соціокультурні питання) країни мови та розуміти значення власної національної ідентичності.

3. БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
З1 Українська мова	вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною мовою усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації;
Ф1 Практичний курс основної іноземної (англійської) мови	використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя;
З4 Ціннісні компетенції фахівця	співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Розподіл за формами навчання, години					
	денна			заочна		
	Обсяг	аудиторні заняття	самостійна робота	Обсяг	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	-	-	-	-	-	-
практичні	120	39	81	120	10	110
лабораторні	-	-	-	-	-	-
семінари	-	-	-	-	-	-
РАЗОМ	120	39	81	120	10	110

4. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	120
ДРН 1 ДРН 2 ДРН 3 ДРН 4	<p>1. Introduction to the course Topicality of cross-cultural issues. Globalization and peaceful coexistence. Challenges to cultural, national and ethnic identities. Course overview. Goals and objectives of the course. Major terms and notions. Landmarks and personalities in cross-cultural psychology. Cross-cultural psychology and other humanitarian sciences (ethnology, history, culture studies, linguistics, sociolinguistics, psycholinguistics, philosophy, politics). Modern trends in cross-cultural training and research. Linguo-country studies (Vereshchagin and Kostomarov) and linguo-culture studies (Vorobiov and Ter-Minasova). Periodicals and conferences on cross-cultural psychology, the Internet sources of information in the field. Feedback: drawing a semantic tree of the discipline</p>	10
ДРН 1 ДРН 2 ДРН 3 ДРН 4	<p>2. Culture, its components and functions Culture as complex structure of conscious and subconscious elements. Types of culture (national, regional, ethnic, religious, linguistic, professional, gender, corporate). Characteristics of the world international culture. Cultural environment and its components. The functions of culture. Living and thriving in a multicultural society. Levels of cultural interaction: ethnical, national and civilizational. Structure and mechanisms of cross-cultural interaction. Feedback: Re-editing Gustav Fechner's iceberg model of mind in reference to culture.</p>	8
ДРН 1 ДРН 2 ДРН 3	<p>3. Overview of Intercultural Theories Edward T.Hall and the dimensions of time, context, and space in different national cultures. Geert Hofstede's development of Hall's theory: power distance,</p>	10

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ДРН 4	<p>masculinity-femininity, individualism-collectivism, uncertainty avoidance, Confucian dynamism. Gnatenko, V.N.Pavlenko and their contribution in the development of the concepts of national character, ethnic identity, national psychology, personality orientations. Dichotomies of P.V. Sysoiev (idealism-materialism, cooperation-competition, emotionality-rationality). Fons Trompenaars and Charles Hampden-Turner (universalism-particularism, analyzing-integrating, achieved status-ascribed status, equality-hierarchy). Samovar and Porter's theory of cross-cultural communication. Triandis, H.C. Collectivism and individualism. Objective and subjective cultures.</p> <p>Feedback: <u>compiling a timeline of intercultural psychology development</u></p> <p>4.Dimensions in Cultural Diversity</p> <ol style="list-style-type: none"> Individualism-collectivism Low context-high context Power distance Masculinity-femininity Uncertainty avoidance Confucian dynamism Time orientation (future-,past-oriented cultures) Achieved status- ascribed status Equality – hierarchy Inner-direction – outer-direction Idealism-materialism Cooperation-competition <p>Feedback: <u>developing a model of Ukrainian national culture on the basis of cultural diversity dimensions</u></p>	8
ДРН 1 ДРН 2 ДРН 3 ДРН 4	<p>5.National Psychology, National Character and Identity</p> <p>The subject and major concepts of national psychology in juxtaposition to cross-cultural psychology. Process of identification and types of identity (Erikson, Smith, Bauer). Identity structure analysis. Social anthropological and sociological symbolic interactionist perspectives of identity interpretation. Psychodynamic approach to identity, personal construct theory of self, and the doctrine of cognitive-affective consistency. Nation and ethnos; ethnical and political interpretation of citizenship. Nations and nationalism. National identity and its components. National character (Gnatenko, Pavlenko), its characteristic features and ways of their expression. National images and cultural self-awareness. Multinational and multiethnic states. National self-determination. Alternative approaches to intercommunal peace.</p> <p>Feedback: <u>Case-study of the national images of Americans, French, Germans and Ukrainians</u></p>	8
ДРН 1	<p>6.Ethnic identity, stereotypes and values</p> <p>Ethnic identity (Barrett, Piaget, Yagoda) and its relation to national</p>	8

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ДРН 2 ДРН 3 ДРН 4	<p>identity; the problem of socio-cultural identification. Variations in ethnic identity (P.Weinreich). Ethnic identity transitions. Threatened vs vulnerable identities. Modality of inter-ethnic and intra-ethnic perception. Ethnic attitudes and stereotypes, their origin and dynamics. Values, subculture and counterculture. Cultural/ethnic assumptions and values in relation to activity, social relations, motivation, worldview, perception of the self and the individual. Value system influence on thoughts, feelings and behavior.</p> <p>Feedback: <u>“Exploring your own values” activity, projective drawing as an instrument to study one’s ethnic stereotypes</u></p>	8
ДРН 1 ДРН 2 ДРН 3 ДРН 4	<p>7. Communicational styles in different cultures</p> <p>Communication, its types and principles. Importance of communication. Communication and social relationships. Role of social status in communication. Communication and culture. Cultural limitations and taboos. Stages of communication process. Ingredients of communication. Communicative models. Rites of communication. Forms of address, ways of introductions, greetings and farewells. Complimenting and showing appreciation. Preferable forms of communicational interaction. Degree of self-disclosure and depth of involvement. Channels of communication. Problem of adequate understanding. Principles of communicative attraction. Directness and indirectness of communication style. Ethical responsibilities of communication.</p> <p>Feedback: test on cross-cultural communicative awareness</p>	8
ДРН 1 ДРН 2 ДРН 3 ДРН 4	<p>8. Space and time implications of cross-cultural communication</p> <p>Communication and space (departmentalization and demarcation). Spatial dimensions. Characteristics of space. Intimate, personal, social, formal, public distance. Conversational distance and personal space. Space as a token of power. Audio-space, tactile space and olfactory space. Proxemics as a branch of psychology of communication. Interrelations of space and time. Impact of space on human relations. Programming of working space. Interior design and space. Philosophy of time: E. Gusserl, M. Heidegger, K. Castaneda, etc. Physical, astronomical, eventful time. Subjective time of an individual. Time coordinates and direction. Tempo, rhythm, time sequence, synchronization of human life. Time perception and informational patterns. Time and type of social activity: poly-active and mono-active cultures. Nations with past-, present- and future time orientation. Monochronic and polychronic cultures.</p> <p>Feedback: <u>self-assessment technique “Time-management” and working out a taxonomy of “time-eaters”.</u></p>	12
ДРН 1 ДРН 2 ДРН 3 ДРН 4	<p>9. Culture-bound patterns of mental and language activity</p> <p>Real (objective), cultural (notional) and linguistic pictures of the world. Language and perception of reality. Language structure as a thinking model. Theory of Sapir and Whorf. Diversity in styles of thinking.</p>	8

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ДРН 1 ДРН 2 ДРН 3 ДРН 4	<p>Different attitudes to the role of emotions in cognition. Levels of pragmatism, dichotomies and dilemmas in language. Interrelations of language and communication. Language and social relations. Language as the treasury of culture. The role of language in the formation of national character. Language, discourse and identity (C.Barker).</p> <p><u>Feedback: compiling a list of idioms that reflect Ukrainian picture of the world; particularly, perception of time, space, Ukrainian values and attitudes</u></p> <p>10. Verbal intercultural communication</p> <p>Cross-cultural implications in speech. Conversational structures. Initiating, maintaining and finishing conversations. Formality and informality in speech. Preferable topics for discussion. Showing agreement-disagreement, presence-absence of understanding or interest. Checking understanding, exchanging viewpoints. Turn-taking and interruptions. Degree of uncertainty in speech. “Ping-pong” and “bowling” conversation styles. Organizing and presenting your ideas. Visual and aural dimensions of presentations. Audience analysis: what listeners bring to communication. Art of active, involved and reflective listening. Barriers to listening. Speech communication and group communication. Role of culture in verbal group communication.</p> <p><u>Feedback: Analyzing a situation of cross-cultural interaction and defining the conversational style of its participants. “Learning from miscommunication” technique.</u></p>	8
ДРН 1 ДРН 2 ДРН 3 ДРН 4	<p>11. Non-verbal intercultural communication</p> <p>Culture-bound peculiarities of non-verbal behavior. Basics of body language: mimics and kinesics. Patterns of touching and eye contact. Gestures and body positioning. Gestures of everyday rituals: greeting, apology, leave-taking, requests, permission, forbiddance, acceptance, denial, etc. Facial expressiveness. Expressing emotions: words versus gestures. Low- and high contextuality in terms of body language. Paralinguistic parameters of communication: tempo, rhythm, loudness, pitch, timbre, volume, distinctiveness, intonation, pausation, aposiopesis, sound coloring and breathing.</p> <p><u>Feedback: acting out certain messages using body language – charades. Deciphering mute excerpt of a video clip.</u></p>	8
ДРН 1 ДРН 2 ДРН 3 ДРН 4	<p>12. Challenges of intercultural communication and ways of coping with them</p> <p>Mechanisms and patterns of cultural adjustment: honeymoon period, initial adjustment, mental isolation, acceptance and integration. Culture fatigue. Cultural shock, its reasons, symptoms, dynamics and consequences. W-curve. Change and adaptation. Range of cultural adaptability. Ethnocentrism and adjustment. Ways of “bridging the culture gap”. Factors important to successful intercultural adjustments: open mindedness, sense of humor, ability to cope with failure, communicativeness, flexibility and adaptability, curiosity, positive and realistic expectations, tolerance for differences and ambiguities, positive regard for others, a strong sense of self.</p>	8

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ДРН 1 ДРН 2 ДРН 3 ДРН 4	<p>Difficulties of “reentry” into one’s native community: return anxiety; return honeymoon, re-entry shock, and reintegration. Stages of reverse culture shock: disengagement, euphoria, alienation, and gradual readjustment. Types and manifestations of cross-cultural conflicts. Ways of settling cultural conflicts: ghettoization, cultural exchange and cooperation, complete and partial assimilation, a smile☺. Hidden difficulties of cross-cultural communication. A word as a crossroads of cultures.</p> <p>Feedback: <u>analysis of video segments followed by the case-study on the efficient strategies of coping with culture and re-entry shocks.</u></p>	8
ДРН 1 ДРН 2 ДРН 3 ДРН 4	<p>13. Intercultural communication in business context</p> <p>Main principles and barriers to cross-cultural business communication. Cross-cultural implications of the job search: preparation, networking, resume development. Interview behavioral patterns. Standards of politeness and appearance at work. Employer-employee relationships in different cultures. Social networking with co-workers. On-the-job communication skills. Time considerations in the work world. Problems in the workplace from cross-cultural perspective. The ‘work ethic’ and materialism. National and international organizational cultures. Transnational corporations and cultural expansion.</p> <p>Feedback: <u>working out a list of dos and don’ts for successful intercultural business communication.</u></p>	8
	РАЗОМ	120

6. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об’єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ККР під час екзамену за бажанням студента

Під час поточного контролю практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час

заліку має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису кваліфікаційного рівня НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показники оцінки
<i>Знання</i>		
◆ концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: .концептуальних знань; .високого ступеню володіння станом питання; .критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84

	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння/навички		
♦ поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	Відповідь характеризує уміння: .виявляти проблеми; .формулювати гіпотези; .розв'язувати проблеми; .обирати адекватні методи та інструментальні засоби; .збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; .використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		

<p>◆ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації;</p> <p>◆ збір, інтерпретація та застосування даних;</p> <p>◆ спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово</p>	<p>Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова:</p> <p>.правильна;</p> <p>.чиста;</p> <p>.ясна;</p> <p>.точна;</p> <p>.логічна;</p> <p>.виразна;</p> <p>.лаконічна. Комунікаційна стратегія:</p> <p>.послідовний і несуперечливий розвиток думки;</p> <p>.наявність логічних власних суджень;</p> <p>.доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням;</p> <p>.правильна структура відповіді (доповіді);</p> <p>.правильність відповідей на запитання;</p> <p>.доречна техніка відповідей на запитання;</p> <p>.здатність робити висновки та формулювати пропозиції</p>	95-100
	<p>Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами.</p> <p>Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами.</p> <p>Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами</p>	90-94
	<p>Добре володіння проблематикою галузі.</p> <p>Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)</p>	85-89
	<p>Добре володіння проблематикою галузі.</p> <p>Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)</p>	80-84
	<p>Добре володіння проблематикою галузі.</p> <p>Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)</p>	74-79
	<p>Задовільне володіння проблематикою галузі.</p> <p>Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)</p>	70-73
	<p>Часткове володіння проблематикою галузі.</p> <p>Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)</p>	65-69
	<p>Фрагментарне володіння проблематикою галузі.</p> <p>Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)</p>	60-64
	<p>Рівень комунікації незадовільний</p>	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		

<p>◆ управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами;</p> <p>◆ спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах;</p> <p>◆ формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти;</p> <p>◆ організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп;</p> <p>◆ здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії</p>	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:</p> <p>1) управління комплексними проектами, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> .дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; .здатність до роботи в команді; .контроль власних дій; <p>2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> .обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; .самостійність під час виконання поставлених завдань; .ініціативу в обговоренні проблем; .відповідальність за взаємовідносини; <p>3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> .використання професійно-орієнтованих навичок; .використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; .володіння всіма видами навчальної діяльності; <p>4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> .ступінь володіння фундаментальними знаннями; .самостійність оцінних суджень; .високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; .самостійний пошук та аналіз джерел інформації 	95-100
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64
Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60	

7.ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Використовуються комп'ютерне та мультимедійне обладнання. Дистанційна платформа Moodle.

7.РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базова

- 1.Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики: підручник. Київ: Академія, 2004. 344 с.
2. Бацевич Ф.С. Словник термінів міжкультурної комунікації. Київ: Довіра, 2007. 205 с.
3. Манакін В.М. Мова і міжкультурна комунікація. Київ: Академія, 2012.288 с.
4. Основи міжкультурної комунікації: навч. посібник / укл. Попович М.М. Чернівець. нац. ун-т, 2012. 160 с.
5. Спільна історія. Діалог культур: навч. посіб./ П.Вербицька, Н.Голосова, В.Дяків та ін.; Всеукр. асоц. викл. історії та сусп.дисциплін «Нова доба». Львів: ЗУКР, 2013. 256 с.

Додаткова:

1. Баронин А.С. Этнопсихология. К.: МАУП, 2000. 116 с.
2. Гнатенко П.И., Кострюкова Л.О. Национальная психология. Анализ проблем и противоречий. К., 1992. 80 с.
3. Кульчицкий А. Мировосприятие украинца. Украинская душа. Київ, 1992.
4. Beyond Language: Cross-Cultural Communication.2d Edition. Eds. Deena R.Levine & Mara B. Adelman. Prentice-Hall, Inc. 1993
5. The Culture Puzzle: Cross-Cultural Communication for English as a Second Language. Eds. Deena R. Levine, Jim Baxter, Piper McNulty. New Jersey: Prentice Hall Regents. 1987
6. Hall,E.T. and. Hall,M.R. Understanding Cultural Differences: Germans, French and Americans. Intercultural Press, Inc. Yarmouth, Maine, 1990
7. Handbook on Cross-Cultural Psychology. Vol.1. Theory and Method / Ed. Berry John – NY, 1997
8. Triandis H.C., Lambert W.W. Handbook of cross-cultural psychology.Vol.1. Boston,1980.
9. Working across cultures : ethical perspectives for intercultural management. Issues in business ethics / edited by Heiko Lange, Albert Löhr, Horst Steinmann. v. 9 Boston, MA : Kluwer Academic Publishers, 1998

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Основи міжкультурної комунікації»
для бакалаврів освітньо-професійної програми
«Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»
зі спеціальності 035 Філологія

Розробник:
Введенська Тетяна Юріївна

В редакції автора

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19